

```

<div id="header">
   &nbsp;
  <span class="big">Vi søker nye<br><span class="pink heading-big">digitale
  hoder</span></span>
  Før <span class="italics pink">leste</span> du Aftenposten. Nå ser, lytter, føler, deler og spiller
  du Aftenposten også. Overalt. Dine leservaner endrer seg. Vi skal ikke bare følge etter, vi skal lede an.
  Derfor har vi som mål at Norges største papiravis skal bli Norges beste digitale nyhetsformidler.</-

```

A JAKTEN PÅ DE DIGITALE HODENE

↑ annonse

De er fra ulike kanter av byen, men snakker nokså likt. Men 18-åringene fra Elvebakken vgs synes ikke det er en bekymringsfull utvikling. Fra venstre Marie E. Simonsen fra Ris, Kristoffer Mattsson fra Ekeberg, Aleksandra Z. Fischer fra Sinsen og Gunnar Hverven Maier fra Ullevål.

FOTO: Anette Karlsen

ukens bolig

VEIDEKKE
LEDIGE LEILIGHETER PÅ MARIENFRYD

VEIDEKKE
Hagebyen – salgssuksess på Fornebu! Boliger fra 47 m2 til 134 m2 – priser fra 2,95 mill.

Vis alle boliger
Ukens Bolig

Oslomålet holder på å dævve

"Åsen går'e på Ælvebakken'a?". Det kunne kanskje besteforeldra til denna gjengen finne på å si. Men den

endringer i oslodialekten

Forskningen:

tradisjonelle oslodialekten holder på å daue. Det er sant. Vi har spørt.

bjørn egil
halvorsen

Publisert: 02.jan. 2013 09:37 Oppdatert: 02.jan. 2013 10:14

Test deg selv: [Snakker du skikkelig Oslomål?](#)

Marie E. Simonsen (18) tar sats og trækker til på første stavelse. Ansiktet sprekker opp i en liten grimase. Her er det tydeligvis noe som smaker rart.

- FABBrikk – sa de det før?

Dialekt på tull

Det undres rundt bordet i kantinen på Elvebakken vgs, eller "Ælvebakken", som rektor Per Solli kan finne på å si, for deretter å bli irettesatt.

Jo da, før i tiden var det vel sånn. Den gang POTTet var helt NORRmalt å ha til middag. Men om de noensinne legger trykk på første stavelse selv? Niks. Eller, vent litt. La oss høre på Gunnar Hverven Maier (18):

- Av og til for tull. "Skakke gå på BENNSinSTAsjon'a?". For å virke litt mindre utdannet eller noe sånt.

Og der snakket Gunnar seg rett inn i kjernen til forskningen til professor Janne Bondi Johannessen ved Institutt for lingvistiske og nordiske studier ved Universitetet i Oslo.

Mer likt skrift

Hun har studert utviklingen av det tradisjonelle oslomålet siste 100 år. Ferske funn ble nylig presentert på en konferanse i Bergen: Oslodialekten svinner hen. Vi blir mer og bedre utdannet, og prater likere og mer "korrekt" enn noen gang.

- I et nøtteskall kan man si at oslospråket nærmer seg skriftspråket stadig mer, sier Bondi Johannessen.

Vi kan også kalle det en moderne versjon av dannet dagligtale - taleformen som utviklet seg fra da representanter fra det høyere borgerskapet i Kristiania fra 1600-tallet lot seg inspirere av det danske skriftspråket.

Janne Bondi Johannessen ved UiO har brukt grammatikkbøker fra begynnelsen av 1900-tallet samt Oskar Braatens Oslofortellinger som språkhistoriske kilder. I sistnevnte er det utstrakt bruk av dialog.

Stoffet herfra er analysert og senere sammenlignet med såkalte talespråkkorpus (transkribert tale fra lydopptak) fra henholdsvis 1970 (300.000 ord) og 2005 (én million ord).

Noen av funnene:

Vokalkvalitet: Bruken av såkalt senkning av vokaler er på retur. Slepp (slipp), spelte (spilte), glømmmer (glemmer), fløtt (flytt), løst (lyst), spørt (spurt) etc.

Trykk: Trykk på forstavelsen av låneord/fremmedord (MEDdisin, DEMonstrasjon, BANNan, POTet, SIGaretter, NORmalt) er et typisk østlandsfenomen. Dette er på vei vekk.

Tre kjønn til to: Oslomålet hadde utstrakt bruk av hunkjønn (ei jente, di eia mor, inga søster). I dag går det mot to kjønn: Flertallet sier en jente.

Pronomen:

"Vors" for "oss" var svært utbredt. Nå brukes det knapt i det hele tatt.

Også variasjonene "hu"/"henner"/"a" for "hun" er lite brukt i dag.

Dæm"/"døm"/"dom" er nesten borte, og erstattet med en forfining til "dem", og til "de".

Spørreord: Å, offer, offernon, etc er på kraftig retur. "Vekk" er erstattet med "hvilken" (men "åssen" består!)

Possesivitet: "Far min", "mor hass", "plassen hans Knut" - nesten helt borte.

Kløyvd infinitiv: Bæra for bære, sova for sove, gjøra for gjøre og være for være brukes fortsatt til en viss grad. Men også dette viser en klar nedgang siste 40 år.

[Minilager i Oslo.](#)

Lei minilager hos City Self-Storage. Se mer og få et tilbud her!

www.cityselfstorage.no/minilager

[Just-Eat.no](#)

Oslo's Største Take Away-Portal. Over 200+ Restauranter!

www.just-eat.no

Motsatsen den gang ble "folkespråket" eller "vulgærspåket" – en hybrid av ulike dialekter etter den massive innflyttingen under den industrielle revolusjonen. På 1800-tallet utviklet det seg til det vi kan kalle et eget oslomål, som majoriteten snakket.

Som Juster

Hva kjennetegnet oslomålet? Tankene går fort til Leif Juster på "Sjannoar" (Chat Noir).

Trykk på førstestavelse i fremmedord var en ting. Såkalt senkning av vokalene (slepp-slipp, glømme-glemme) en annen. "Hun" var "hu", "henner" eller "a". Oss var "vors" og de var "dom", døm" eller "dæm" (senere dem). Kjent stoff, kanskje. Men likevel veldig fjernt for elevene ved Elvebakken.

- Det kunne aldri falle meg inn å si "blad" med tjukk L. Jeg vet egentlig ikke helt hva tjukk L er, sier Kristoffer Mattsson (18) fra Ekeberg. De andre nikker.

Ikke så rart. Tjukk L er rett og slett på vei mot graven.

Test deg selv: [Snakker du skikkelig Oslomål?](#)

Identitetsmarkør

- Jeg har tre barn. Ingen av dem klarer å si det, sier professor Janne Bondi Johannessen.

Og når ungdommen ikke klarer eller ønsker å snakke slik, er nok fremtiden heller dystert. Ikke bare for tjukk L, men en rekke typiske trekk ved den tradisjonelle oslodialekten, mener hun.

Trøsten for entusiastene er at a-endingen lever i beste velgående. Diftongene også, banna bein. I tillegg finnes det både lokalmiljø og yrkesgrupper der språket og det å snakke litt "breiere" enn "AKKademikerne" vil bestå som en stolt identitetsmarkør. I alle fall inntil videre.

- Det avhenger av at noen fortsetter å snakke slik. Man kan ikke videreføre noe som er dødt. Vi bruker språket til dem vi omgås, sier Bondi Johannessen.

- Blir du trist?

- Ja, som språkforsker liker man jo mangfold. Og vi vet at Oslo har stor påvirkningskraft på resten av Østlandet, sier hun.

[Lær Språk Online!](#)

Morsommere og mer effektivt. For PC, Mac, iPhone og Android

www.languageinfusion.no

Gode Tilbud Osloby Gode Tilbud

Bli Massør fra Axelsons

Spesialutviklet fra Ekebergens skole og Akershus skole

12. januar 2013

Bestillingsfrist for å starte Osloby Gode Tilbud er 15. januar 2013. Bli med på en spennende og utrolig lærerik kurs som gir deg kompeten til å jobbe som håndverker og brukere av gamle hus. Sprossa - rådgiver innen bygningsvern

annonse

i dag må du få med deg...

Jan		
03	11:00	Glimt fra Grønland Interkulturelt museum - IKM (OM;)
To		
	11:00	Victor Lind - Contemporary Memory Kunsternes Hus
	11:00	Siri Hermansen Stenersenmuseet
Jan		
04	11:00	Glimt fra Grønland Interkulturelt museum - IKM (OM;)

Ikke bekymret

Tilbake på Elvebakken har alle fire snakket seg gjennom et knippe bilder Aftenposten har hatt med: banan, potet, flyttebil, fabrikk, ei jente (eller "en" som de sier), blad, bensinstasjon og stein. Selv om de er fra ulike kanter av byen, uttaler de samtlige ord helt ensartet. Unntaket er sten/stein. Men er'e så nøye'a?

- Dette viser kanskje aller mest hvordan vi blir påvirket av hverandre, mener Gunnar, som selv har vekslet mellom å bo Oslo vest og Fredrikstad. Fra biler til "bilær" og tilbake igjen.

- Fordi folk flytter mer på seg, er det naturlig at dialekten blir mer utvasket, sier Marie, mens Kristoffer oppsummerer slik:

- Jeg synes ikke det er bekymringsfullt. Det er jo naturlig at språk forsvinner, også.

Test deg selv: [Snakker du skikkelig Oslomål?](#)

Anbefal

Du og 185 andre anbefaler dette. 185 personer anbefaler dette.

Lannonse

Er det deg vi ser etter?

A

**JAKTEN
PÅ DE
DIGITALE
HODENE**

Fr

11:00

[Victor Lind - Contemporary Memory](#)
Kunstneres Hus

se alle

sist anmeldt

Kafe Oslo

1 2 3 4 5 6

Vår matanmelder lot seg ikke imponere over serveringen på Kafé Oslo.

Sake Sushi

1 2 3 4 5 6

Det er kvalitet i alle ledd på Sake Sushi, men må det gå så fort?

«Fersk fisk og store porsjoner til behagelige priser»

1 2 3 4 5 6

På Fiskeriet på Youngstorget får du fersk fisk og store porsjoner til behagelige priser.

Italiensk på høyt nivå

1 2 3 4 5 6

Da byens beste italienske restaurant stengte på kort varsel, ble vi bekymret. Nå har man gjenåpnet, og faren er avblåst: Du får fremdeles mat i toppklasse.

hva mener du?

Vi vil gjerne at du deltar i diskusjonen. Takk for at du bidrar på en saklig måte. Sammen bygger vi Osloby!

Vennlig hilsen Skjalg Engebø, redaktør Osloby

7 kommentarer

Legg til en kommentar

Jan Andreas Knudsen · ★Toppkommentator · Løsningsarkitekt hos Contendo As

Heller BANNAN og KAVVIAR enn SJØTT og SJYLLING.

Svar · 17 · Liker · for ca. en time siden

Robin Fossheim · ★Toppkommentator · Halden videregående skole, avd. Porsnes

Og takk gud, er det en dialekt som er forferdelig å høre på så er det den fra Oslo.

Svar · 3 · Liker · for ca. en time siden

Kåre Dahle · ★Toppkommentator

kan man kalle det dialekt da? det er jo et slags sammensurium av alt mulig rart fra nord til sør.. man er så dødelig opptatt av å høres "kul" ut at man ganske enkelt glemmer tradisjoner og kultur som ligger innenfor det med å ha en stadfestet dialekt.

Svar · 1 · Liker · for ca. en time siden

Kristoffer Østvang

Den gamle oslodialekta er en dialekt på lik linje med alle andre. Påvirka av alle innflyttere, som i gamle dager var østlendinger. Utdanning og innflytting av folk fra hele landet har vel vaska ut dialekta etterhvert.

Svar · 2 · Liker · for 59 minutter siden

Rune Pettersen · ★Toppkommentator

Kåre Dahle, og hvordan tror du de andre dialektene i Norges land har oppstått da?

Svar · 1 · Liker · for 32 minutter siden

Kåre Dahle · ★Toppkommentator

tjukk L har aldri vært noe Oslofenomen og er definitivt ikke på tur å dø ut.. tjukk L snakkes blandt annet både i Nordland, Trøndelag og Oppland. det er tildels morsomt å se på hvordan "Oslobefolkningen" ser på seg selv... det som ikke skjer i Oslo, skjer iallefall ikke andre steder i landet?

Svar · 1 · Liker · for ca. en time siden

Håvard Sørensen · Norway

Se flere anmeldelser

oslos beste...

Dette var anmeldernes favorittrestauranter i 2012

7 seksere, 47 femmere. Det er fasiten til Oslobys restaurantanmeldere etter matåret 2012. Her er alle sammen.

siste film

16:38 [Kinojul for alle](#)

11:47 [Vinn kinobilletter og CD](#)

10:37 [Heldigvis ingen superlærer](#)

10:33 [Den fabelaktige Ang Lee](#)

shopping

Du fikk ikke med deg at denne artikkelen dreide seg om Oslo og ikke resten av landet?

Svar · 4 · Liker · for ca. en time siden

Kåre Dahle · Toppkomentator

Håvard Sørensen .. my bad, men seriøst.. hvorfor er man så opptatt av å rassere egen kulturarv... språket?

Svar · Liker · for ca. en time siden

Jonas Gjervold · Tromsø, Norway

Det her er en artikkel om Oslo by, som ligger på osloby.no. Når det står at "tjukk i dør ut", er det vel ikke umulig å tenke seg til det er i Oslo by det menes den dør ut. Og akkurat som alle andre steder i Norge må vel Oslo få lov å ha lokalviser der man skriver om lokale forhold, uten at det sees på som arrogant

Svar · 6 · Liker · for ca. en time siden

Kim M Goodman · Oslo, Norway

Kim M Goodman · Grunndata hos Forlagsentralen ANS

Oslomålet "dævve"Dette kommer helt an hvilken del av Oslo en kommer fra - i dette tilfelle ville det vært mest naturlig for meg å si "dø".....:-)så det så!"

Svar · 1 · Liker · for 15 minutter siden

lannonse

Nyttårsfest med grand finale

Iskaldt, stjerneklart og vindstille. Nyttårsfølelsen var på topp da vi testet 16 små og store effektbatterier.

Osloby på Facebook

Liker

Du liker dette. 12 758

Liker

12,759 personer liker Osloby. 12,758 personer liker Osloby.

Trine

Heidi

Monica

Jan Erik

Viktoria


```
<div id="header">
  <div id="img-ap-logo">
    &nbsp;
  </div>
  <div>&nbsp;</div>
  <span class="big">Vi søker nye<br><span class="pink heading-
big">digitale hoder</span></span>
  <div id="ingress">
    Før <span class="italics pink">leste</span> du Aftenposten. Nå ser,
lytter, føler, deler og spiller du Aftenposten også. Overalt. Dine leservaner
endrer seg. Vi skal ikke bare følge etter, vi skal lede an. Derfor har vi som
mål at Norges største papiravis skal bli Norges beste digitale
nyhetsformidler.<!--<p>Aftenposten er et av Norges største mediehus med
en omsetning på over to milliarder kroner. Papirutgaven er landets
største avis, og Aftenposten.no har passert 1,4 millioner ukentlige
brukere og vokser raskt.</p><p>Aftenposten er en del av Schibsted Norge
med en omfattende portefølje av produkter for papir, nett, tablet og
mobil.</p> -->
    <p>Nå styrker vi vår digitale satsing og søker 17 kreative og engasjerte
medarbeidere.</p>
```


osloby

Osloby er et produkt fra [Aftenposten](#). Redaktører [Skjalg Engebø](#) Hilde Haugsgjerd (ansv.red.) Kontaktpersoner [Kristin Kornberg](#) (avd.leder) [Kristjan Molstad](#) (frontsjef) [Anders Ruud](#) (produksjef) [Thomas Oisen](#) (nyhetsleder) [Christine Engh](#) (nyhetsleder) [Erik Gulbrandsen](#) (nyhetsleder). Sammen bygger vi Osloby

[Mobilutgave](#)

Tips til arrangementer for vår kalender sendes til oslopuls@aftenposten.no

Osloby er en del av [Aftenposten A/S](#)

Allt innhold er [opphavsrettslig beskyttet](#). © Aftenposten. [ACAP-beskyttet](#). [Personvernpolicy](#). Aftenposten arbeider etter [Vær Varsom-plakatens](#) regler for god presseskikk. Aftenposten har ikke ansvar for innhold på eksterne nettsider som det lenkes til.

©Schibsted Norge Digital

